

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ มีคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน ๓๙ คน นั้น

บัดนี้ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณี ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคประชาธิปัตย์ ประจำปี ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ มีมติแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยยกเลิกทั้งฉบับ และใช้ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๗ แทน ดังนี้

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๗ อนุมัติรับรองโดยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคประชาธิปัตย์ ประจำปี ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีมติแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยยกเลิกทั้งฉบับ และใช้ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๗ แทน ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับพรรคนี้ตั้งแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๗ แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์นี้

“พรรค” หมายความว่า พรรคประชาธิปัตย์

“ข้อบังคับพรรค” หมายความว่า ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์

“สาขาพรรค” หมายความว่า สาขาพรรคประชาธิปัตย์

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

“ที่ประชุมใหญ่” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์

“คณะกรรมการบริหารพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

“สภาที่ปรึกษา” หมายความว่า สภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์

“สมัชชาประชาชน” หมายความว่า สมัชชาประชาชนพรรคประชาธิปัตย์

“คณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรค” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคประชาธิปัตย์

“คณะกรรมการกฎหมาย” หมายความว่า คณะกรรมการกฎหมายพรรคประชาธิปัตย์

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์

“คณะกรรมการประสานงานสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการประสานงานสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นพรรคประชาธิปัตย์

“หัวหน้าพรรค” หมายความว่า หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

“รองหัวหน้าพรรค” หมายความว่า รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

“เลขาธิการพรรค” หมายความว่า เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

“รองเลขาธิการพรรค” หมายความว่า รองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

“เหรียญฉัตรพรรค” หมายความว่า เหรียญฉัตรพรรคประชาธิปัตย์

“นายทะเบียนสมาชิกพรรค” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

“โฆษกพรรค” หมายความว่า โฆษกพรรคประชาธิปัตย์

“กรรมการบริหารพรรค” หมายความว่า กรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

“ผู้อำนวยการพรรค” หมายความว่า ผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์

“คณะกรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการสาขาพรรคประชาธิปัตย์

“หัวหน้าสาขาพรรค” หมายความว่า หัวหน้าสาขาพรรคประชาธิปัตย์

“กรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า กรรมการสาขาพรรคประชาธิปัตย์

“สำนักงานสาขาพรรค” หมายความว่า สำนักงานสาขาพรรคประชาธิปัตย์

“ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด” หมายความว่า ตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์ประจำจังหวัด

“ศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งพรรคประชาธิปัตย์

“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” หมายความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีพรรคประชาธิปัตย์

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นที่ลงสมัครในนามพรรคประชาธิปัตย์

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้บริหารท้องถิ่นที่ลงสมัครในนามพรรคประชาธิปัตย์

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“ยุวประชาธิปัตย์” หมายความว่า ยุวประชาธิปัตย์ของพรรคประชาธิปัตย์

“มติพรรค” หมายความว่า มติของที่ประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ หรือมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

“ศูนย์ยุทธศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการสื่อสาร” หมายความว่า ศูนย์ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการสื่อสารพรรคประชาธิปัตย์

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ พรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคนี้เรียกว่า “พรรคประชาธิปัตย์” ชื่อย่อ “ปชป.” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “DEMOCRAT PARTY” ชื่อย่อ “DP”

ข้อ ๖ เครื่องหมายพรรคประชาธิปัตย์ และความหมาย

(๑) เครื่องหมาย

(๒) ความหมาย

ภาพพระแม่ธรณีบีบมวยผม รวงข้าว และช่อดอกไม้ หมายถึง ความร่มเย็น ความอุดมสมบูรณ์ การสร้างสรรค์ สร้างความสามัคคีและการกระจายความเป็นธรรม

สัจจ เว อมตา วาจา หมายถึง “คำสัตย์ แล เป็นวาจาอันไม่ตาย” จึงเป็นคติประจำพรรคประชาธิปัตย์ เพราะเป็นคติประจำของชาวประชาธิปัตย์ที่พูดความจริง บูชาความจริงตลอดกาล

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมือง

ข้อ ๗ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งประกาศไว้ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ และยังคงไว้จนถึงปัจจุบัน มีดังต่อไปนี้

- (๑) พรรคจะดำเนินการเมืองโดยวิถีทางอันบริสุทธิ์
- (๒) พรรคจะดำเนินการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน
- (๓) พรรคจะดำเนินการเมืองโดยอาศัยหลักกฎหมายและเหตุผลเพื่อความศักดิ์สิทธิ์แห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่นุชนรุ่นหลังให้มีความนับถือและนิยมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๔) พรรคจะไม่สนับสนุนระบบและวิธีแห่งเผด็จการไม่ว่าจะเป็นระบบและวิธีการของรัฐบาลใด ๆ
- (๕) พรรคจะกระจายอำนาจการดำเนินการในท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากความใกล้ชิดขององค์กรในท้องถิ่นมีมากกว่าส่วนกลาง
- (๖) พรรคมีจุดประสงค์ที่จะให้คนไทยทุกคนมีที่ทำกิน ที่อยู่ และอาชีพ และจะเคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล แต่มิได้ละเลยที่จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
- (๗) พรรคสนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรีแต่เชื่อว่าการแทรกแซงของรัฐเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น ในกิจการสาธารณูปโภค หรือเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น
- (๘) พรรคจะส่งเสริมการรักษาไว้ซึ่งการศึกษา ศาสนา สาธารณสุขและสาธารณูปการ ศิลปะ วรรณกรรม จารีตประเพณีธรรมเนียมอันดีของชาติ และความปลอดภัยของประชาชน
- (๙) พรรคเชื่อว่าการป้องกันประเทศนั้น ต้องอาศัยการก่อให้เกิดความร่วมมือพร้อมเพรียงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ และจะต้องให้มีการบำรุงกำลังหลัก คือ กองทัพให้ทันสมัยทั้งคุณภาพและปริมาณเท่าที่จะเหมาะสมแก่แผนการทางยุทธศาสตร์และนโยบายทางการเมือง
- (๑๐) พรรคจะส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างประเทศ

หมวด ๓

นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์

ข้อ ๘ นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ มีดังต่อไปนี้

ด้านการเมืองการปกครอง

(๑) ศรัทธาและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามระบบรัฐสภา ไม่สนับสนุนระบบเผด็จการและอำนาจนิยมทุกรูปแบบ

(๒) มุ่งมั่นจะเป็นสถาบันทางการเมืองที่ยั่งยืน เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างบริสุทธิ์ ซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศและประชาชน เคารพกฎหมายและหลักนิติธรรม

(๓) เร่งปรับปรุงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน ความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับสิทธิเสรีภาพและความหลากหลายของคนในชาติ ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข รวมทั้งการแก้ไขและลดกฎหมายที่ล้าสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

(๔) ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น เพื่อกระจายความเจริญทุกด้านสู่ภูมิภาค โดยผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบเป็นหน่วยการปกครองที่มีความเข้มแข็ง มีธรรมาภิบาล มีอิสระทางด้านการคลัง สามารถจัดทำบริการสาธารณะ และกิจการอื่นใดในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมในมิติต่าง ๆ เข้ามาใช้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานอย่างคล่องตัว รวดเร็ว รวมทั้งการปรับปรุงระบบงบประมาณของประเทศ ให้มีหลักประกันด้านวินัยการเงินและความยั่งยืนทางการคลังและการจัดการทุจริตคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ

(๖) เร่งพัฒนากองทัพให้มีบทบาทที่เข้มแข็งในการปกป้องเอกราชและอธิปไตยของประเทศมีความทันสมัย และมีแผนยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม เพื่อรับมือกับภัยคุกคามหลากหลายรูปแบบในโลกยุคปัจจุบัน

(๗) ส่งเสริมให้คนในชาติเคารพกฎหมาย มีความรักสามัคคี และตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความเป็นพลเมืองที่จะร่วมกันนำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน

(๘) ดำเนินนโยบายด้วยความเป็นมิตรกับนานาชาติ ดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิของประเทศ เคารพในกฎบัตรสหประชาชาติ ยึดมั่นในพันธกรณีกับองค์การระหว่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก รวมทั้งการสร้างกลไกการเจรจาและความร่วมมือที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนไทย

ด้านเศรษฐกิจ

(๑) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจเสรี ขจัดการผูกขาด เอาผิดเอาเปรียบทั้งในภาครัฐและเอกชน แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ พร้อมกับการให้ความสำคัญกับประชาชนในระดับฐานรากของประเทศ ที่ต้องได้รับความช่วยเหลือดูแล ให้สามารถยืนหยัดและแข่งขันได้

(๒) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาครัฐและเอกชนในตลาดการค้าโลก ที่ประเทศจะต้องเผชิญกับความซับซ้อนในการเข้าถึงเงื่อนไข การกีดกันทางการค้า และข้อตกลงระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

(๓) ส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วม

(๔) ยกกระดับมาตรฐานการเกษตรของไทยให้เป็นเกษตรมูลค่าสูงด้วยมาตรการที่ช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงปัจจัยหลักในการทำการเกษตร คือ ที่ดิน น้ำ พลัง และเทคโนโลยี และการเข้าถึงตลาดทุกระดับ

(๕) จัดให้มีการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกพืชหลักตามความเหมาะสมของสถานการณ์เพื่อเป็นหลักประกันด้านรายได้และคุณภาพชีวิตในยามที่ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ

(๖) เร่งพัฒนาระบบการท่องเที่ยวให้ทันสมัย ด้วยการบริหารจัดการ กลยุทธ์ ที่สามารถแข่งขันทางการตลาด สอดคล้องกับค่านิยมและวิถีชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบัน ด้วยศักยภาพ และต้นทุนที่มีอยู่เพื่อเพิ่มรายได้เข้าประเทศและกระจายให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในชาติ

(๗) ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ สร้างสมดุลในระบบการผลิต และจำหน่าย ให้ประชาชนในประเทศได้ใช้พลังงานในชีวิตประจำวันอย่างเพียงพอ ในราคาที่เหมาะสม และเป็นธรรม นอกจากนี้จะวางระบบที่สนับสนุนให้ประชาชนสามารถผลิตและส่งขายพลังงานไฟฟ้า จากครัวเรือนเพื่อลดค่าครองชีพและสร้างรายได้

(๘) พัฒนาระบบคมนาคม ขนส่ง และโลจิสติกส์ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดรองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทันสมัย ด้วยการผลักดันการเชื่อมโยงระบบคมนาคมภายในประเทศ หลายรูปแบบเข้าด้วยกันอย่างไร้รอยต่อ ตอบสนองการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกพื้นที่ รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยง ประเทศไทยกับประเทศอื่นในทุกภูมิภาคทั่วโลก

ด้านสังคม

(๑) ปลุกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในประชาชนทุกระดับ เพื่อปลูกฝังค่านิยม รังเกียจการโกง ป้องกันการโกง และการมีกลไกที่เข้มแข็งในการลงโทษคนโกง

(๒) ส่งเสริมวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน โดยไม่แบ่งแยกเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา อายุ เพศสภาพ และสถานะทางสังคม ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา หรือความคิดเห็น ทางการเมืองอันไม่ขัดต่อกฎหมาย

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาเรียนรู้ในทุกช่วงวัย อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพโดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทันสมัยในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกระดับ

(๔) จัดสวัสดิการตลอดชีพสำหรับคนไทยทุกคน ให้มีหลักประกันการมีชีวิตที่ดี และเหมาะสมตามช่วงวัย ตั้งแต่เกิดจนสิ้นอายุขัย

(๕) ส่งเสริมให้ลูกจ้างและผู้ใช้แรงงาน ได้รับสวัสดิการที่ดี ค่าจ้างเหมาะสม คำนึงความปลอดภัยในการทำงาน เพิ่มทักษะความสามารถให้มีคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อการยกระดับ คุณภาพงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของภาคแรงงานในทุกมิติ

(๖) สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสุขภาพเชิงรุกอย่างครบวงจร ทั้งการป้องกัน และการรับมือกับโรคภัยไข้เจ็บอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับบริการและเข้าถึงระบบสาธารณสุขที่ดี อย่างรวดเร็วเท่าเทียมและทั่วถึง

(๗) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสุขภาพด้วยกีฬา ส่งเสริมการออกกำลังกายในประชาชนทุกระดับ พัฒนานักกีฬาสมัครเล่น และนักกีฬาอาชีพสู่ระดับโลก ปลูกฝังวัฒนธรรมการชมกีฬาอย่างสร้างสรรค์ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง

(๘) มุ่งสร้างสังคมไทยที่ปลอดภัยเสถียร ด้วยมาตรการที่เข้มข้นเด็ดขาดภายใต้กฎหมาย พร้อมมาตรการเชิงรุกที่ปกป้องประชาชนให้ปลอดภัยจากภัยยาเสพติดรวมถึงภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งปวง

ด้านสิ่งแวดล้อม

(๑) ให้ความสำคัญสูงสุดกับปัญหา และผลกระทบจากภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ โดยยกเป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องทุ่มเทแก้ไขอย่างเข้มข้น จริงจังและต่อเนื่อง โดยอาศัยกลไกความร่วมมือ จากกลไกรัฐทุกระดับ รวมทั้งเร่งรัดผลักดันความร่วมมือกับนานาชาติประเทศตามสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ มีกลไกเฝ้าระวังผลกระทบจากภาวะโลกร้อน เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาต่อสุขภาพ อาชีพ ความเป็นอยู่ ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งผลกระทบต่อเนื่องต่อเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ

(๒) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทุกด้าน โดยเฉพาะ อากาศ น้ำ ขยะ นำประเทศไปสู่เป้าหมายสังคม ที่ปลอดพ้นจากมลพิษทั้งปวง

(๓) ใช้อำนาจทางปกครองควบคู่กับกฎหมาย เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมมาตรการ คัดกรองสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ ป้องกันความเสียหาย เกิดประโยชน์สูงสุด กับประชาชนและสังคมส่วนรวม

(๔) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน โดยการใช้มาตรการจูงใจ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ประกอบการและผู้บริโภค ให้ตระหนักและร่วมมือกับรัฐในการ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมในการใช้ชีวิต

(๕) ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในโลกยุคใหม่ ที่คำนึงถึงความยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว

(๖) สร้างสำนึกในเด็ก เยาวชน รวมถึงประชาชนทุกเพศ วัย ให้ตระหนักถึงปัญหา และผลกระทบจากมลพิษต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทาง สื่อสารต่าง ๆ เพื่อร่วมกันกำหนดวาระทางสังคมนำไปสู่ในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

(๗) สนับสนุนให้มีแผนการบริหารจัดการแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ พื้นฟูป่าไม้ ที่เสื่อมโทรมทั่วประเทศ ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่า และดูแลคุ้มครองสัตว์ป่า ด้วยความร่วมมือ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นราชการส่วนภูมิภาค ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่

(๘) พัฒนาระบบข้อมูลและการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมการใช้น้ำที่สมดุล ยั่งยืน และการรับมือกับภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชน

หมวด ๔

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรค

ข้อ ๙ สำนักงานใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๖๗ ถนนเศรษฐศิริ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

หมวด ๕

สมาชิก

ข้อ ๑๐ สมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ
- (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา เว้นแต่เป็นการรอกการลงโทษ
- (๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ายมนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๖) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น
- (๗) เคยกระทำความผิด ในความผิดทางเพศรวมถึงการกระทำความรุนแรงต่อบุคคล ในครอบครัว เด็ก สตรี รวมทั้งการค้ายมนุษย์ ค้าประเวณี และมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ข้อ ๑๑ การสมัครเป็นสมาชิกและการต่ออายุสมาชิกให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

เมื่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคได้รับใบสมัครแล้ว ถ้าตรวจสอบแล้วเห็นว่ามีความสมัครครบถ้วน ให้นำนายทะเบียนสมาชิกพรรคประกาศรายชื่อผู้สมัครสมาชิก

ในกรณีมีผู้คัดค้านการสมัครเป็นสมาชิกและการต่ออายุสมาชิก ผู้คัดค้านกระทำได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรคและหนังสือต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน พร้อมทั้งต้องชี้แจงเหตุผลในการคัดค้านด้วยให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีการสอบสวนคำคัดค้านนั้นโดยเร็ว ถ้าเห็นด้วยกับคำคัดค้านให้รายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นอันสิ้นสุด และให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า

ถ้าสอบสวนแล้วไม่เห็นด้วยกับคำคัดค้านให้รายงานให้คณะกรรมการบริหารพรรคทราบพร้อมด้วยเหตุผลการไม่รับคำคัดค้าน

ข้อ ๑๒ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิก โดยจะมีคำคัดค้านหรือไม่ก็ตามให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้านทราบโดยไม่ชักช้า แล้วรายงานคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อทราบ

ข้อ ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคตามข้อ ๑๕ และการต่ออายุสมาชิกแบบรายปีให้ใช้ปฏิบัติเป็นเกณฑ์ในการชำระเงินค่าบำรุงพรรค

ให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก และจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริงและต้องให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก สำนักงานใหญ่ของพรรค รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

ให้หัวหน้าพรรคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิกให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบตามรายการหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

ข้อ ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกพรรคมิได้

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

(๕) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ

(๖) เมื่อพรรคสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมืองหรือยุบไป

การลาออกตาม (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค หรือได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง พร้อมด้วยเอกสาร ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรค หรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ สมาชิกพรรคต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคแบบรายปี ปีละยี่สิบบาท และแบบตลอดชีพสองร้อยบาท

หมวด ๖

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๑๖ สมาชิกมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสิทธิเข้าประชุมในที่ประชุมใหญ่ของพรรค
- (๒) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรคและตัวแทนพรรค ประจำจังหวัด
- (๓) มีสิทธิขอสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค
- (๔) มีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความเห็น และให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ตามที่คณะกรรมการสรรหาส่งมาเพื่อรับฟังความเห็น
- (๕) มีสิทธิให้ข้อเสนอแนะต่อพรรค
- (๖) มีสิทธิได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คณะกรรมการ คณะทำงาน หรือคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ของพรรค
- (๗) มีสิทธิให้ความเห็นในการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรค
- (๘) มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคออกจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๗ สมาชิกมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพรรค ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับพรรค และมติพรรค
- (๒) รักษาชื่อเสียงของพรรคโดยไม่ปฏิบัติไปในทางที่จะนำความเสื่อมเสียมาสู่พรรค
- (๓) สนับสนุน ส่งเสริม เผยแพร่อุดมการณ์ และนโยบาย ตลอดจนกิจกรรมของพรรค
- (๔) สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคในการเลือกตั้งทุกระดับ

ข้อ ๑๘ พรรคมีความรับผิดชอบต่อสมาชิก ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและกำกับดูแลให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ข้อบังคับพรรค และประกาศของพรรค

(๒) เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาหรือประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา หรือเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ให้หัวหน้าพรรคออกประกาศ หรือสั่งการให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้ง เพื่อแจ้งข่าวสมาชิกตามเอกสาร ที่หัวหน้าพรรคสั่งการ เพื่อมิให้สมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคกระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้ง หรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ซึ่งสมควรเข้ารับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกสมาชิกวุฒิสภา หรือเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้ หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้ง อาจจะดำเนินการแจ้งให้สมาชิกภายในพื้นที่ ที่รับผิดชอบทราบไปก่อนก็สามารถทำได้

(๓) เมื่อกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิก ทราบว่ามีสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด กระทำการฝ่าฝืนตาม (๑) หรือ (๒) ให้รีบแจ้งเลขาธิการพรรคทราบโดยไม่ชักช้า แล้วให้เลขาธิการพรรครีบดำเนินการสอบสวน และแจ้งให้สมาชิกผู้นั้น หยุดการกระทำความผิดทันที ถ้ายังกระทำการต่อไปให้เสนอคณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากสมาชิก และรายงานให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ

(๔) ส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนา ด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๖) ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมร่วมกับประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๗) ส่งเสริมให้สมาชิกมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมือง โดยสุจริตที่แตกต่างและแก้ไขปัญหาคัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทย และประชาชน

(๘) ส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมือง ของประชาชน

ข้อ ๑๙ ห้ามมิให้พรรคยินยอมหรือกระทำการอันใดอันทำให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการ อันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคในลักษณะที่ทำให้พรรคหรือสมาชิกขาดความอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการอันใดเป็นการควบคุม ครอบงำหรือชี้นำกิจกรรม ของพรรคในลักษณะที่ทำให้พรรคหรือสมาชิกขาดความอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

ข้อ ๒๐ ห้ามมิให้พรรคหรือผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด สมัครเข้าเป็นสมาชิก ทั้งนี้ เว้นแต่สิทธิหรือประโยชน์ซึ่งบุคคลจะพึงได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิก

ห้ามมิให้ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากพรรค หรือจากผู้ใดเพื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก

ข้อ ๒๑ ห้ามมิให้พรรค ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรค หรือสมาชิก ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รับบริจาคจากผู้ใดเพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลาย หรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจ ของประเทศหรือราชการแผ่นดิน

(๒) กระทำการหรือส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการก่อกวน หรือคุกคามความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

ข้อ ๒๒ ห้ามมิให้พรรค สมาชิกหรือผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใด เพื่อให้ผู้นั้นหรือบุคคลอื่นได้รับแต่งตั้ง หรือสัญญาว่าจะให้ได้รับแต่งตั้ง

หรือเพราะเหตุที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในหน่วยงานของรัฐ ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอบให้ หรือรับว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่พรรค สมาชิกหรือผู้ใด เพื่อจูงใจให้ตนหรือบุคคลอื่นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในหน่วยงานของรัฐ

หมวด ๗

มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคและสมาชิก

ข้อ ๒๓ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกต้องมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๒๔ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้ และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับพรรค ระเบียบพรรค และประกาศพรรค โดยเคร่งครัด

ข้อ ๒๕ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกต้องปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม และวางตนเป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน เคารพสิทธิ เสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่แสดงกริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ อาฆาตมาดร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และเป็นแบบอย่างที่ดีในการรู้รักสามัคคี และเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างสถาบันครอบครัว มีแนวทางว่าด้วยการต่อต้านการละเมิดและหรือคุกคามทางเพศ ซึ่งครอบคลุมความรุนแรงที่เกิดจากอคติทางเพศ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ การต่อต้านความรุนแรงในครอบครัวและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ

กรณีกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกกระทำความผิดกรณีใดตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มีกลไกรับทราบข้อมูลพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดหรือคุกคามทางเพศของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และกรรมการบริหารพรรค

(๒) มีคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ทั้งนี้ การตรวจสอบต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหายดำเนินการเป็นความลับและเคารพข้อมูลส่วนบุคคลของทั้งสองฝ่าย

หากพบว่ามีกรณีกระทำความผิดจริง ให้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรค หมวด ๒๒ ว่าด้วยการลงโทษสมาชิก

ข้อ ๒๖ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกต้องมีอุดมการณ์ในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต และเสียสละ โดยยึดถือและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ ไม่วางตนอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเงิน ผลประโยชน์ หรือข้อต่อรงใด ๆ เพื่อบุคคล หรือองค์กรใด

ข้อ ๒๗ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกต้องฟังพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน อย่างสม่ำเสมอ เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน เพื่อแก้ไขหรือรายงานสาขาพรรค ตัวแทนพรรค ประจำจังหวัดหรือสำนักงานใหญ่พรรค

คณะกรรมการบริหารพรรคอาจออกประกาศว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมและแนวปฏิบัติ ของสมาชิกเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ได้

ทั้งนี้ให้นำมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาบังคับใช้กับ กรรมการบริหารพรรคโดยอนุโลม

หมวด ๘

โครงสร้างการบริหารงานพรรค และตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

ข้อ ๒๘ โครงสร้างของพรรค ประกอบด้วย

๑. ที่ประชุมใหญ่
๒. คณะกรรมการบริหารพรรค
๓. สภาที่ปรึกษา
๔. คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง
๕. ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๖. ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๗. ที่ประชุมรัฐมนตรี
๘. คณะผู้ประสานงานสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา
๙. ศูนย์ยุทธศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการสื่อสาร
๑๐. คณะกรรมการประสานงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๑. สาขาพรรค
๑๒. ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด
๑๓. ศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้ง

๑๔. กลุ่มสตรีประชาธิปไตย

๑๕. ยุวประชาธิปไตย

๑๖. กลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติการจัดตั้งจากคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับจากสมาชิกจำนวนสี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรคสิบสามคน ได้แก่

(๒.๑) รองหัวหน้าพรรคตามภารกิจที่หัวหน้าพรรคมอบหมายแปดคน

(๒.๒) รองหัวหน้าพรรคภาค

(๒.๒.๑) รองหัวหน้าพรรคภาคเหนือ

(๒.๒.๒) รองหัวหน้าพรรคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(๒.๒.๓) รองหัวหน้าพรรคภาคกลาง

(๒.๒.๔) รองหัวหน้าพรรคภาคใต้

(๒.๒.๕) รองหัวหน้าพรรคกรุงเทพมหานคร

(๓) เลขาธิการพรรค

(๔) รองเลขาธิการพรรคหกคน

(๕) เสรฐัญญิพรรค

(๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค

(๗) โฆษกพรรค

(๘) หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดห้าคนจากภาคที่ต่างกัน

(๙) ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นสองคน

(๑๐) ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นสองคน

(๑๑) กรรมการบริหารพรรคอื่น ๆ แปดคน

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการบริหารพรรคตาม (๘) (๙) และ (๑๐) หรือมีแต่ไม่ครบจำนวนให้องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารพรรคมีเท่าที่มีอยู่

การเลือกคณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องคำนึงถึงสตรี เพศสภาพ และเพศวิถีด้วย

ข้อ ๓๐ สมาชิกผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์และเป็นสมาชิกติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่สมาชิกที่มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการบริหารพรรค
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสาขาพรรค
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรค
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรีในนามพรรค
- (๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง
- (๖) สมาชิกที่ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

มีมติให้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๓๑ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ เสนอชื่อหัวหน้าพรรค เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค การเสนอชื่อต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม หัวหน้าพรรค ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐ (๓) เว้นแต่ได้รับการยกเว้นตามข้อ ๓๐ (๖)

(๒) หัวหน้าพรรคหรือผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค เสนอชื่อรองหัวหน้าพรรค ตามภารกิจ เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัณญิกพรรค นายทะเบียนสมาชิกพรรค โฆษกพรรคเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้ง

(๓) สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ เสนอชื่อสมาชิกตามภาค เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นรองหัวหน้าพรรคของภาคนั้น ๆ อย่างน้อยภาคละหนึ่งคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งภาคละหนึ่งคน

(๔) หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ เสนอชื่อหัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดภาคละอย่างน้อยหนึ่งคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งภาคละหนึ่งคน

(๕) สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ เสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอย่างน้อยสองคน

(๖) สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ เสนอชื่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอย่างน้อยสองคน

(๗) สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ เสนอชื่อสมาชิก เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคแปดคน และให้สมาชิกที่ได้คะแนนเสียงเรียงตามลำดับจากลำดับที่เก้า เป็นต้นไปเป็นกรรมการสำรอง

ข้อ ๓๒ การเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๓๑ ผู้เสนอชื่อ ต้องอยู่ในที่ประชุม และการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๓๑ (๒)

(๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องมีสมาชิกในที่ประชุมรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ในกรณีที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นกรรมการบริหารพรรคไม่อยู่ในที่ประชุม ต้องมีหนังสือยินยอมจากผู้นั้นประกอบการเสนอชื่อด้วย

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการบริหารพรรคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

ข้อ ๓๔ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ทั้งนี้ ให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้วินิจฉัย

(๕) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๙ (๔) และ (๑๑) ว่างลง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งสมาชิกที่ที่ประชุมใหญ่เลือกสำรองไว้ตามลำดับคะแนนตามข้อ ๒๙ (๑๑) ให้ดำรงตำแหน่งแทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้นั้นเป็นตำแหน่งตามข้อ ๒๙ (๑) (๓) (๕) และ (๖) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นการชั่วคราว และให้มีการประชุมใหญ่เลือกตั้งใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ว่างลง ทั้งนี้ เว้นแต่อายุของคณะกรรมการบริหารพรรคยังไม่ถึงหกเดือน

ถ้าตำแหน่งตามข้อ ๒๙ (๑) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการบริหารพรรคที่หัวหน้าพรรคแต่งตั้งหรือมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคเป็นการชั่วคราว กรณีไม่ได้แต่งตั้งไว้ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่รักษาการแทนเป็นการชั่วคราว

ถ้าตำแหน่งตามข้อ ๒๙ (๒) ว่างลง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ทั้งนี้ จะจัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้

ถ้าตำแหน่งตามข้อ ๒๙ (๓) ว่างลง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ทั้งนี้ จะจัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้งรองหัวหน้าพรรค หรือรองเลขาธิการพรรค แทนตำแหน่งที่ว่างให้รองหัวหน้าพรรค หรือรองเลขาธิการพรรคที่ยังมีอยู่ทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงและยังมิได้มีการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่

แต่ถ้ากรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด ให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ทั้งคณะภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการว่างเกินกว่ากึ่งหนึ่ง

ข้อ ๓๕ กรรมการบริหารพรรคพ้นตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) หัวหน้าพรรคลาออกจากตำแหน่ง

(๒) ครบวาระสี่ปี

(๓) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด

(๔) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

ในกรณีที่มีเหตุให้กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้กรรมการบริหารพรรคเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะรับทราบการเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ เว้นแต่กรณีกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามวรรคหนึ่ง (๑) หัวหน้าพรรคไม่สามารถรักษาการได้

ข้อ ๓๖ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม กรณีหัวหน้าพรรคไม่สามารถมาประชุมได้ ให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทนและมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งคนใดเป็นเลขานุการในที่ประชุม

การลงมติของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่อยู่ในที่ประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

ให้ประธานที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะผู้ประสานงานรัฐสภา ประธานคณะกรรมการประสานงานสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ประธานคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรค หรือผู้ที่หัวหน้าพรรคอนุญาต เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๓๗ คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของพรรคตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค หรือที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานพรรค

(๒) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย อุดมการณ์ นโยบาย ข้อบังคับพรรค ประกาศพรรค ระเบียบพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่

(๓) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และข้อบังคับพรรค

(๔) รับผิดชอบกิจการทั้งปวงของพรรค

(๕) ควบคุม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น

(๖) ประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ของพรรค

(๗) เมื่อมีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา หรือประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี คณะกรรมการบริหารพรรค และกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่ควบคุม และกำกับดูแลมิให้สมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรค กระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้ง หรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ซึ่งสมควรเข้ารับเลือกวุฒิสภา ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๘) เลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๙) เรื่องอื่น ๆ ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๓๘ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

หัวหน้าพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหัวหน้ารับผิดชอบการบริหารงานของพรรคตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค
- (๒) เป็นผู้แทนของพรรคในการดำเนินกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ในการนี้ หัวหน้าพรรคจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งคนใดทำการแทนก็ได้
- (๓) แต่งตั้งผู้อำนวยการพรรคและรองผู้อำนวยการพรรค โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารพรรค
- (๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคล ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้วรายงาน ให้คณะกรรมการบริหารพรรคทราบ
- (๕) มอบอำนาจในการอนุมัติหรืออนุญาตให้กรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งคนใด หรือคณะหนึ่งคณะใดทำการแทนก็ได้
- (๖) หน้าที่และอำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายอื่น ๆ หรือในข้อบังคับพรรค
- (๗) จัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมในแต่ละปีส่งให้นายทะเบียน พรรคการเมืองทราบภายในเดือนเมษายนของทุกปี
- (๘) จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคแล้ว ให้เสนอที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี แล้วส่งรายงานดังกล่าวต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรค อนุมัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ทั้งนี้ รายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายการ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๙) ออกประกาศ ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับกิจการของพรรค

รองหัวหน้าพรรคตามภารกิจ มีหน้าที่และอำนาจตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

รองหัวหน้าพรรคภาค มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับ ดูแล การดำเนินงานทางการเมือง ทุกภารกิจภายในภาคนั้น หรือตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

เลขาธิการพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการพรรค
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค
- (๓) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรค

หรือหัวหน้าพรรคมอบหมาย

(๔) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค การประชุมใหญ่ และการประชุมอื่น ๆ

(๕) อาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่เกินห้าคน

รองเลขาธิการพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่เลขาธิการพรรคมอบหมาย

เหรัญญิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมการรับ - จ่ายเงิน การบัญชีและงบดุลของพรรค ตามกฎหมายหรือระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

นายทะเบียนสมาชิกพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในการจัดทำทะเบียนรายชื่อสมาชิก สาขาพรรค และตัวแทนพรรค ประจำจังหวัดตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๒) ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเป็นสมาชิก จัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

โฆษกพรรค มีหน้าที่และอำนาจในการประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าพรรคกำหนด

กรรมการบริหารพรรคอื่น มีหน้าที่และอำนาจตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ข้อ ๓๙ การแบ่งหน่วยงานบริหารของสำนักงานเลขาธิการพรรคให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ให้เลขาธิการพรรค หรือรองเลขาธิการพรรคที่เลขาธิการพรรคมอบหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานสำนักงานเลขาธิการพรรคให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ให้ผู้อำนวยการพรรคเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของพรรค การกำหนดตำแหน่งอัตราเงินเดือน การแต่งตั้ง การให้ความชอบ การลงโทษ การถอดถอน เงินค่าตอบแทน และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๔๐ สมาชิกประชาชน ประกอบด้วยสมาชิกตามข้อ ๒๘ (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔) และผู้แทนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ จากทุกภาคส่วน ตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด และให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ให้มีคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดกระบวนการสมาชิกประชาชน เพื่อสร้างการเมืองแบบมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีการประชุมสมาชิกประชาชนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๔๑ ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับพรรค

หัวหน้าพรรคอาจเรียกให้มีการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อปรึกษาหารือในเรื่องการกำหนดนโยบายพรรค หรือนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง รวมทั้งเรื่องสำคัญอื่น ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร โดยให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม และเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม กรณีหัวหน้าพรรคไม่สามารถมาประชุมได้ ให้เลขาธิการพรรค ทำหน้าที่แทน และมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการที่ประชุม

ข้อ ๔๒ ที่ประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีกับคณะกรรมการบริหารพรรค ในกรณีที่พรรคเป็นรัฐบาลให้มีการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีกับคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อปรึกษาหารือเรื่องที่รัฐมนตรีเห็นสมควรปรึกษาหารือโดยหัวหน้าพรรคเป็นประธาน และเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม

กรณีหัวหน้าพรรคไม่สามารถมาประชุมได้ ให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน และมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการที่ประชุม

ข้อ ๔๓ ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมรัฐสภา และกิจการที่เกี่ยวกับรัฐสภา รวมทั้งเรื่องสำคัญอื่น ๆ ที่หัวหน้าพรรค หรือเลขาธิการพรรคเห็นสมควรปรึกษาหารือ

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการที่ประชุมตามจำนวนที่เห็นสมควร

วาระการดำรงตำแหน่งของประธาน รองประธาน เลขานุการ หรือผู้ช่วยเลขานุการที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตามมติที่ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๔๔ ให้ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกคณะผู้ประสานงานรัฐสภา ประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ ตามจำนวนที่ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคกำหนดเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา คณะรัฐมนตรี พรรคการเมืองอื่น ๆ ในกิจการด้านนิติบัญญัติ

ข้อ ๔๕ ให้มียุวประชาธิปไตยเพื่อช่วยดำเนินงานของพรรค ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

สมาชิกยุวประชาธิปไตย ได้แก่ บุคคลผู้มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินยี่สิบห้าปีมารวมกันจัดตั้งเพื่อดำเนินกิจการบางประการให้พรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย การรับสมัคร การจัดองค์กรการบริหารและการดำเนินงานของยุวประชาธิปไตยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๔๖ ให้มีกลุ่มสตรีและกลุ่มพิเศษอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร

หมวด ๙

สาขาพรรค

ข้อ ๔๗ พรรคต้องจัดให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งใด หรือจังหวัดใดตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป และให้คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรคที่จัดตั้งขึ้นนั้น

สาขาพรรคที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า “สาขาพรรคประชาธิปไตย ลำดับที่.....เขตเลือกตั้งที่..... จังหวัด.....”

ข้อ ๔๘ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่งซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งตามจำนวนที่ที่ประชุมกำหนด ทั้งนี้ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรค
- (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรคหนึ่งคน
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรคหนึ่งคน
- (๕) เภรัญญิกสาขาพรรค
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการอื่น อย่างน้อยหนึ่งคน แต่ไม่เกินห้าคน

การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคนั้นให้คำนึงถึงสตรี เพศสภาพ และเพศวิถีด้วย และต้องมีคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอายุไม่เกินสามสิบห้าปีบริบูรณ์นับแต่วันเลือกตั้งอย่างน้อยหนึ่งคน ถ้าได้สมาชิกเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคไม่ครบตามนี้ ให้แสดงเหตุผลในรายงานการประชุม

คณะกรรมการสาขาพรรคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับตั้งแต่วันที่หัวหน้าพรรค ประกาศตามข้อ ๕๒

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการสาขาพรรคประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้ จะต้องมิใช่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

เมื่อกรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด ให้ดำเนินการ เลือกตั้งใหม่ทั้งคณะภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการว่างเกินกว่ากึ่งหนึ่งและให้นับวาระใหม่

ข้อ ๔๙ การประชุมจัดตั้งสาขาพรรคให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เขตเลือกตั้งใด หรือจังหวัดใดมีจำนวนตั้งแต่ ห้าร้อยคนขึ้นไป มีหนังสือถึงเลขาธิการพรรคเพื่อขออนุมัติจัดประชุมสมาชิกและเลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน

(๒) การประชุมตาม (๑) จะต้อง มีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ มาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

ข้อ ๕๐ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ให้เลือกหัวหน้าสาขาพรรคเป็นลำดับแรก แล้วเลือกกรรมการสาขาพรรคอื่น ๆ อีกจนครบตามจำนวนที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด

การเสนอชื่อสมาชิกเป็นกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกที่ได้คะแนนถัดจากผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นตามข้อ ๔๘ (๗) ตามลำดับเป็นกรรมการสำรองห้าคน

วิธีการลงมติเลือกหัวหน้าสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรคให้เป็นไปตามที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคกำหนด

กรรมการสาขาพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๓๐ โดยอนุโลม

ข้อ ๕๑ ภายหลังการประชุมเพื่อจัดตั้งสาขาพรรคเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าสาขาพรรคแจ้งผลการประชุมจัดตั้งสาขาพรรค ให้หัวหน้าพรรคทราบ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีแผนผังแสดงที่ตั้งสาขาพรรค ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวประชาชนของคณะกรรมการสาขาพรรคและเอกสารอื่น ๆ ตามระเบียบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด เพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรค และเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีประกาศจัดตั้งสาขาพรรคตามประกาศที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสาขาพรรคนั้น แล้วประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ข้อ ๕๒ ให้ถือว่าการจัดตั้งสาขาพรรคมีผลสมบูรณ์ตั้งแต่วันที่หัวหน้าพรรคมีประกาศจัดตั้งสาขาพรรคตามประกาศที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

ข้อ ๕๓ หัวหน้าสาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการตามข้อ ๔๘ (๗) ให้ดำรงตำแหน่งอื่นได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๔๘ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ว่างลง ให้หัวหน้าสาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราว

กรณีตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๔๘ (๗) ว่างลง ให้เลื่อนลำดับกรรมการสำรองที่เลือกไว้ตามข้อ ๕๐ วรรคสอง ขึ้นมาทำหน้าที่แทน

ถ้าตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลง ให้ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง และในระหว่างที่ตำแหน่งนี้ว่างให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ในกรณีที่ไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรค หรือมีแต่ไม่อาจทำหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๔ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ขาดสมาชิกภาพ
- (๓) ลาออก
- (๔) คณะกรรมการบริหารพรรค มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๕) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้ารักษาการแทน จนกว่าจะมีการประชุมเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

หากตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคว่างลงตามวรรคหนึ่ง ให้รองหัวหน้าสาขาพรรครักษาการแทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรค ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่เลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งรักษาการแทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สาขาเพื่อเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

กรณี การเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างหรือการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคเพิ่มเติมให้ผู้ได้รับเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเลือกตั้งเพิ่มเติม นั้น อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๕๕ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระสี่ปี
- (๒) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด
- (๓) คณะกรรมการบริหารพรรค มีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับพรรค

หรือมติพรรคจนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

ในกรณีคณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตาม (๑) (๒) ให้กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้จัดประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง

ในกรณีตาม (๓) ให้คณะกรรมการบริหารพรรค กำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาขาพรรค พร้อมทั้งกำหนดวันเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ต่อไป

ข้อ ๕๖ การดำเนินการประชุม องค์ประชุม การลงคะแนนเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ให้นำข้อบังคับพรรค ข้อ ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๗ คณะกรรมการสาขาพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย อุดมการณ์ นโยบาย ข้อบังคับพรรคและมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) เผยแพร่นโยบายและกิจกรรมของพรรค

(๓) การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกในเขตพื้นที่สาขาพรรคและบุคคลทั่วไป

(๔) จัดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคในพื้นที่ที่รับผิดชอบในจังหวัดและเขตเลือกตั้งนั้น ๆ

(๕) ควบคุมและกำกับดูแลไม่ให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับพรรค ประกาศพรรค ระเบียบพรรค มติของคณะกรรมการบริหารพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่ ถ้ามีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นจะต้องรับรายงานเลขาธิการพรรคโดยทันที

(๖) สนับสนุนและหาเสียงเลือกตั้งให้แก่บุคคลที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้งทุกตำแหน่งในเขตพื้นที่ของสาขาพรรคหรือในเขตเลือกตั้งใกล้เคียงที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

(๗) รับเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรและหาทางช่วยเหลือให้ถึงที่สุด

(๘) ควบคุมให้การดำเนินการตาม (๔) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยบริสุทธิ์ ยุติธรรม และโปร่งใส

(๙) ให้ความเห็นประกอบการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๑๐) เสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

(๑๑) จัดหาสมาชิกเพิ่มเติม

(๑๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคนั้น

(๑๓) จัดกิจกรรมของสาขาพรรคตามที่เห็นสมควร

(๑๔) จัดหารายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารสาขาพรรค

(๑๕) จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคที่ได้รับหรือจ่าย แล้วแต่กรณี และสรุปรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน

(๑๖) ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายประชาชนในเขตพื้นที่ของสาขาพรรค รวมทั้งเชื่อมโยงกับองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๑๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ข้อบังคับพรรค ระเบียบพรรค ประกาศพรรค หรือหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรคที่กำกับดูแลจังหวัดนั้น หรือที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ข้อ ๕๘ หัวหน้าสาขาพรรคด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค อาจแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาสามัญ สมาชิกกลุ่มพิเศษ หรือบุคคลภายนอกเป็นที่ปรึกษา หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลใด เพื่อดำเนินการกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

ข้อ ๕๙ การแบ่งหน่วยงานบริหารสาขาพรรคให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๖๐ การปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับ - จ่าย การเงิน การคลัง การทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๖๑ ให้มีการจัดประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามระเบียบวาระการประชุมตามข้อ ๖๓ แล้วรายงานผลการประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๖๒ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรค และสมาชิกในสาขาพรรคนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ทั้งนี้ กรรมการสาขาพรรคจะต้องเข้าประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค กรณีหัวหน้าสาขาพรรคไม่สามารถทำหน้าที่ได้ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน กรณีที่รองหัวหน้าสาขาพรรคไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค กรณีเลขานุการไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรคอาจจะกระทำได้โดยมติของคณะกรรมการสาขาพรรค หรือสมาชิกของสาขานั้นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงชื่อร้องขอ

กรณีที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนร้องขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญให้คณะกรรมการ สาขาพรรคจัดประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ร้องขอ และให้จัดวาระการประชุมตามญัตติที่ร้องขอ

ในการจัดประชุมใหญ่สาขาพรรคแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือผู้ทำหน้าที่แทนแจ้งกำหนดวัน เวลาและสถานที่ประชุม ให้เลขาธิการพรรคทราบก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เว้นแต่มีความจำเป็นเร่งด่วน อาจมีหนังสือแจ้งเร็วกว่านั้นก็ได้แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าวัน และแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นการล่วงหน้าโดยทั่วกัน

ให้เลขาธิการพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค คนหนึ่งคนใดเป็นผู้แทนไปกำกับดูแลการประชุมใหญ่สาขาพรรคให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรค และระเบียบของพรรค หากการประชุมใหญ่สาขาพรรคมิได้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคและระเบียบของพรรค กรรมการบริหารพรรคหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ที่ได้รับมอบหมาย อาจสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเลื่อนการประชุมใหญ่สาขาพรรคออกไปก่อน เพื่อให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องเสียก่อนก็ได้

ข้อ ๖๓ ให้จัดระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรค ดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- (๒) รับรองรายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่แล้ว (ถ้ามี)
- (๓) รายงานผลการดำเนินงานของสาขาพรรค
- (๔) รับรองรายงานงบการเงิน
- (๕) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ในกรณีที่คณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ถ้ามีสมาชิมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม คณะกรรมการสาขาพรรคจะเรียกประชุมใหม่หรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้อง ขอให้เรียกประชุมตามข้อ ๖๒ พรรคสาม ไม่ต้องเรียกประชุม

เมื่อการประชุมใหญ่สิ้นสุดแล้ว ให้รายงานผลการประชุมต่อเลขาธิการพรรค เพื่อรายงาน คณะกรรมการบริหารพรรคภายในสิบห้าวันนับแต่วันประชุมใหญ่

ข้อ ๖๔ ถ้าไม่มีข้อบังคับกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานของสาขาพรรคไว้เป็นการเฉพาะ ให้นำข้อบังคับพรรคในข้อที่ใกล้เคียงกันมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๕ สาขาพรรคเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีสมาชิกในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคนั้นไม่ครบห้าร้อยคน

(๒) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เลิกโดยสาเหตุหนึ่งสาเหตุใดที่สาขาพรรคมีพฤติกรรมกระทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือฝ่าฝืนข้อบังคับพรรค หรือมติพรรค

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และเป็นเหตุให้มีผลกระทบเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคใด คณะกรรมการบริหารพรรคอาจพิจารณา กำหนดพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรคขึ้นใหม่หรือยุบเลิกสาขาพรรคนั้นก็ได้

ข้อ ๖๖ ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งสาขาพรรค หรือคณะกรรมการสาขาพรรคครบวาระ กรรมการสาขาพรรคตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการเปลี่ยนแปลงให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น

หมวด ๑๐

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

ข้อ ๖๗ ในจังหวัดที่มีได้เป็นที่ตั้งสาขาพรรค ถ้าพรรคมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น เกินหนึ่งร้อยคน ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น ซึ่งมาจากการเลือก ของสมาชิكدังกล่าวให้เป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคในจังหวัด ตามวิธีการที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่มีประกาศแต่งตั้ง ให้เรียกชื่อว่า “ตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์ ประจำจังหวัด.....”

การแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้เป็นไปตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๓๐ โดยอนุโลม

ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ประกาศแต่งตั้ง เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ภายหลังการประชุมเพื่อเลือกตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดคนใดคนหนึ่งแจ้งผลการประชุมให้หัวหน้าพรรคทราบพร้อมด้วยเอกสารตามแบบในประกาศที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด เมื่อหัวหน้าพรรคได้รับแจ้งและตรวจสอบแล้ว เห็นว่าการประชุมจัดตั้งตัวแทนประจำจังหวัดถูกต้องครบถ้วน ให้หัวหน้าพรรคมีประกาศแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดตามแบบในประกาศที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการประกาศแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ภายหลังนายทะเบียนพรรคการเมืองตรวจสอบความถูกต้องแล้วให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสถานที่ทำการตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด กรณีครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใด ๆ ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น

ข้อ ๖๘ ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ครบวาระสี่ปี

(๓) ลาออกและให้มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นใบลาออกต่อเลขาธิการพรรค

(๔) ขาดสมาชิกภาพ

(๕) หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากการเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด

(๖) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

ในกรณีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดขึ้นใหม่ และให้จัดประชุมสมาชิกเพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดครบวาระการดำรงตำแหน่ง

หากตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดว่างลงตาม (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่เหลืออยู่ อาจเรียกประชุมสมาชิก

เพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเลือกเพิ่มเติมก็ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่แต่งตั้งขึ้นก่อนการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเลือกเพิ่มเติม

กรณีที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลือน้อยกว่าสามคน ให้เรียกประชุมสมาชิกเพื่อดำเนินการเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ว่างลง ทั้งนี้ ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่แต่งตั้งขึ้นก่อนการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเลือกเพิ่มเติม

ในกรณีที่ไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ ตาม (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ถือว่าตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดดังกล่าวสิ้นสภาพไป และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่

ข้อ ๖๙ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสมาชิกในจังหวัดนั้นไม่ถึงหนึ่งร้อยหนึ่งคน
- (๒) มีสาขาพรรคในเขตเลือกตั้งหรือจังหวัดนั้น
- (๓) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เลิก โดยสาเหตุใดที่ตัวแทนพรรคการเมืองมีพฤติกรรมกระทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้อบังคับพรรค หรือมติพรรค

ข้อ ๗๐ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิก
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนพรรคในจังหวัดนั้น ๆ
- (๓) ประสานงานกับสมาชิกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- (๔) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้น
- (๕) จัดทำบัญชีรับและจ่ายเงินของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ได้รับหรือจ่ายแล้วแต่กรณี และสรุปรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน

(๖) จัดประชุมใหญ่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ข้อบังคับพรรค ระเบียบพรรค ประกาศพรรค หรือที่หัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรคที่กำกับดูแลในจังหวัดนั้นมอบหมาย

ให้นำข้อบังคับพรรค ข้อ ๕๖ ข้อ ๕๘ ข้อ ๕๙ ข้อ ๖๐ และข้อ ๖๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๑ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ประกอบด้วยตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่หัวหน้าพรรคแต่งตั้งตามข้อ ๖๗ และสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้นเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

ให้ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม และให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการที่ประชุม

หมวด ๑๑

ศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๗๒ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจอนุมัติให้จัดตั้งศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้งตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้นเสนอ หรือที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควรจัดตั้ง

ข้อ ๗๓ การยุบเลิกศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้งให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๗๔ ศูนย์ประสานงานประจำเขตเลือกตั้ง มีหน้าที่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรคที่กำกับดูแลภาคนั้น เลขานุการพรรคหรือที่ผู้ขอจัดตั้งมอบหมาย

หมวด ๑๒

การประชุมใหญ่

ข้อ ๗๕ การประชุมใหญ่ของพรรคมีสองกรณี คือ

(๑) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องจัดให้มีขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนเมษายนของทุกปี

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การที่สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรค

จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของพรรคหรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า มีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำร้องต่อหัวหน้าพรรคให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรค แล้วแต่กรณี

คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่การประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดระเบียบวาระการประชุมให้เป็นไปตามญัตติที่ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๗๖ ระเบียบวาระในการประชุมใหญ่สามัญอย่างน้อยจะต้องบรรจุรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา และงบการเงินที่ผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคตามวรรคหนึ่งที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้วให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญพรรคและส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

ข้อ ๗๗ การนัดประชุมใหญ่ทุกครั้ง เลขาธิการพรรคจะต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมใหญ่ทราบเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อยสิบห้าวันพร้อมด้วยระเบียบวาระการประชุม เว้นแต่มีความจำเป็นเร่งด่วน อาจจะมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกทราบในระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าวัน

ข้อ ๗๘ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกที่เคยเป็นหัวหน้าพรรคหรือเคยเป็นเลขาธิการพรรค
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคในขณะนั้น ในกรณีที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดสุดท้ายก่อนมีการประชุมใหญ่ซึ่งยังคงเป็นสมาชิกอยู่เป็นองค์ประชุม
- (๔) สมาชิกที่เป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- (๕) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีของพรรคในขณะนั้น
- (๖) สมาชิกที่เป็นอดีตรัฐมนตรี
- (๗) สมาชิกที่เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น
- (๘) สมาชิกที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือที่เป็นสมาชิกและที่คณะกรรมการบริหารพรรครับรอง
- (๙) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือที่เป็นสมาชิกและที่คณะกรรมการบริหารพรรครับรองจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก
- (๑๐) สมาชิกที่เป็นนายกเทศมนตรีที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือที่เป็นสมาชิกและที่คณะกรรมการบริหารพรรครับรองทุกคน
- (๑๑) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือที่เป็นสมาชิกและที่คณะกรรมการบริหารพรรครับรองจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีสมาชิกสภาเทศบาลเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก
- (๑๒) สมาชิกที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือที่เป็นสมาชิกและที่คณะกรรมการบริหารพรรครับรองจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก
- (๑๓) สมาชิกที่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น หรือที่เป็นสมาชิกและที่คณะกรรมการบริหารพรรครับรองจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก
- (๑๔) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นสองคน โดยใช้วิธีตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก
- (๑๕) สมาชิกที่เป็นสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษหรือผู้บริหารที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น ฝ่ายละสองคนทุกองค์กร

(๑๖) หัวหน้าสาขาพรรค ในกรณีที่หัวหน้าสาขาพรรคมาประชุมไม่ได้ ให้สาขาพรรคประชุมแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งมาประชุมแทน หากไม่สามารถดำเนินการตามกรณีดังกล่าวได้ ให้กรรมการบริหารพรรคกำหนดกรรมการของสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งเข้าร่วมประชุมแทน

(๑๗) ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

(๑๘) ตัวแทนสมาชิกตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ในการประชุมใหญ่แต่ละครั้ง คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมีมติตั้งตัวแทนตาม (๑๘) หรือไม่ก็ได้ เมื่อได้ตัวแทนตาม (๙) (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔) ให้รายงานโดยหนังสือถึงเลขาธิการพรรคทราบ ก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าห้าวัน

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียวกันให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้เพียงเสียงเดียว โดยให้แสดงความจำนงว่าจะลงคะแนนเสียงในฐานะใดและให้ลงคะแนนเสียงในฐานะนั้น ตลอดการประชุมนั้น

ถ้าหากองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใด ไม่มี หรือมีแต่ไม่ครบจำนวนตามที่กำหนด หรือไม่มาประชุมก็สามารถมาประชุมได้ แต่ทั้งนี้ องค์ประชุมต้องเป็นไปตามข้อ ๗๙ และข้อ ๘๐ ด้วย

ข้อ ๗๙ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๗๘ (๑) (๑๖) และ (๑๗) ต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนที่มีอยู่ โดยองค์ประชุมตามข้อ ๗๘ (๑๖) จะต้องมาไม่น้อยกว่าสองสาขา ซึ่งมาจากภาคต่างกันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๘๐ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่เมื่อรวมกันทุกองค์ประชุมแล้วจะต้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

ข้อ ๘๑ ญาติของสมาชิกที่ขอให้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม เพื่อการพิจารณาของที่ประชุมใหญ่ ต้องเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคให้นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๘๒ ในกรณีผู้มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ถ้าเป็นการประชุมใหญ่สามัญ ให้นัดประชุมใหม่ภายในสามสิบวัน ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญตามข้อ ๗๕ (๒) คณะกรรมการบริหารพรรคอาจจะเรียกประชุมใหม่หรือไม่ก็ได้

ข้อ ๘๓ ในการประชุมใหญ่ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธาน และเลขานุการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม กรณีหัวหน้าพรรคไม่สามารถมาประชุมได้ให้เลขานุการพรรคทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการที่ประชุม

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกคณะกรรมการบริหารพรรคและการเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๘๔ ในการลงมติของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๗๘ ให้ถือเกณฑ์คำนวณคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค หรือเป็นคณะกรรมการสรรหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสัดส่วน ดังนี้

(๑) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๗๘ (๑) ให้ถือเป็นสัดส่วนร้อยละสิบของคะแนนเสียงของที่ประชุมใหญ่

(๒) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๗๘ (๓) ให้ถือเป็นสัดส่วนร้อยละสี่สิบของคะแนนเสียงของที่ประชุมใหญ่

(๓) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ ๗๘ (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) และ (๑๘) ให้ถือเป็นสัดส่วนร้อยละสี่สิบของคะแนนเสียงของที่ประชุมใหญ่

ในกรณีการลงมติของที่ประชุมใหญ่นอกจากวรรคแรก ให้ใช้เสียงข้างมากของผู้ลงคะแนนเสียง

หมวด ๑๓

หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๘๕ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง

ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง เว้นแต่กรณีที่เป็นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งแทนการเลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้ง หรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัคร รับเลือกตั้งให้คณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาร่วมกัน

ข้อ ๘๖ ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคณะหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกจำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) เป็นกรรมการบริหารพรรค จำนวนห้าคน
- (๒) เป็นหัวหน้าสาขาพรรคเลือกจากภาคตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศ กำหนดภาคละหนึ่งคน จำนวนสี่คน
- (๓) เป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จำนวนหนึ่งคน
- (๔) สมาชิกที่เคยเป็นกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกที่เคยเป็นรัฐมนตรี หรือสมาชิกที่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนหนึ่งคน

ให้เลือกตั้งกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำรอง ตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไว้ประเภทละมากกว่า ๑ คน

ข้อ ๘๗ ในการเสนอชื่อคณะกรรมการสรรหาตามข้อ ๘๖ ให้มีวิธีการเลือกตั้งตามบัญชีของผู้เสนอ ดังนี้

- (๑) เลขานุการพรรคเสนอบัญชีรายชื่อสมาชิกตามจำนวนตามข้อ ๘๖ ต่อที่ประชุมใหญ่
- (๒) สมาชิกที่เป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่และอยู่ในที่ประชุมอาจจะเสนอ บัญชีรายชื่อสมาชิกตามจำนวนตามข้อ ๘๖ ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๘๘ การเสนอรายชื่อของผู้เสนอตามข้อ ๘๗ ต้องเสนอให้ครบทั้งสิบเอ็ดคน พร้อมทั้ง บัญชีรายชื่อคณะกรรมการสรรหาสำรองตามที่กำหนดในข้อ ๘๖ วรรคสอง

ข้อ ๘๙ ในกรณีที่มีการเสนอชื่อแต่เพียงบัญชีเดียวหรือมีการถอนชื่อจนเหลือบัญชีเดียว ให้ที่ประชุมใหญ่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและคะแนนเสียงที่ได้รับเลือกตั้งต้องเกินกว่าหนึ่งในสาม ของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

คณะกรรมการสรรหามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้ง จากที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๙๐ กรรมการสรรหาสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

ข้อ ๙๑ กรรมการสรรหาพ้นตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
- (๒) กรรมการสรรหาว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสรรหาทั้งหมด

ในกรณีกรรมการสรรหาพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) ให้กรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการสรรหาชุดใหม่

ข้อ ๙๒ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดเพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

ข้อ ๙๓ การดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้สมาชิกลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้ใดด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมแก่ผู้ใด

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้ใด หรือไม่ให้ไปประชุมหรือลงคะแนน

(๓) ห้ามมิให้พรรคหรือผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือให้ทรัพย์สิน หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้สมาชิกผู้ใดลงสมัครหรือไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพื่อให้เสนอชื่อสมาชิกผู้ใดเข้ารับการเลือกในการสรรหา

(๔) ห้ามมิให้กรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ผู้ใดยินยอมให้บุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกเข้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม หรือออกเสียงลงคะแนนในการดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

หมวด ๑๔

การจัดตั้งรัฐบาล

ข้อ ๙๔ ให้ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในขณะนั้นเป็นผู้ลงมติว่าจะจัดตั้งรัฐบาล หรือร่วมรัฐบาล หรือถอนตัวจากการร่วมรัฐบาลหรือไม่

หมวด ๑๕

หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๙๕ การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๘ ให้มีคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเลือกบุคคลที่เป็นสมาชิก หรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค หรือเคยเป็นรัฐมนตรีของพรรคมาก่อน

(๒) มีคุณสมบัติอื่น ๆ ประกอบ เช่น มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความเป็นประชาธิปไตย ในพฤติกรรมที่ปฏิบัติ มีความรู้ ความสามารถ มีความซื่อสัตย์และสุจริตเป็นที่ประจักษ์ การเสียสละให้พรรค เป็นต้น และมีมาตรฐานทางจริยธรรมตามข้อบังคับพรรค หมวด ๗

(๓) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเสนอที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคในขณะนั้นเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ในกรณีที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดสุดท้ายที่ยังเป็นสมาชิก ประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริหารพรรค

มติเลือกผู้ใดตาม (๓) เป็นอันสิ้นสุด

ข้อ ๙๖ การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี มีคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๙๕ (๒)

(๒) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเสนอที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นเป็นผู้คัดเลือกบุคคลตามข้อ ๙๕ (๓)

มติเลือกผู้ใดตาม (๒) เป็นอันสิ้นสุด

การสรรหาบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตามข้อนี้ให้พึงคำนึงถึงตัวแทนภาค สตรี เพศสภาพและเพศวิถีด้วย

ข้อ ๙๗ การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับพรรคข้อ ๙๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙๘ การคัดเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎรมีคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) มีความอาวุโสทางการเมืองพอสมควร หรือผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ร่วมระหว่างกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) มีคุณสมบัติตามข้อ ๙๕ (๒)

(๓) ให้นำข้อบังคับพรรค ข้อ ๙๕ (๓) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙๙ การคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่ายรัฐสภาตำแหน่งอื่นมีหลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เสนอรายชื่อ เพื่อให้ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบตามข้อ ๙๕ (๓)

(๒) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้เสนอชื่อไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อแต่งตั้ง

ข้อ ๑๐๐ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลใด เพื่อตรวจสอบ การบริหารงานประจำกระทรวงและกรมการอื่น ๆ เพื่อรายงานคณะกรรมการบริหารพรรคก็ได้

ข้อ ๑๐๑ ให้รัฐมนตรีในรัฐบาลนำนโยบายพรรคไปปฏิบัติและจะต้องประสานงานกับพรรค ในการบริหารงาน รวมทั้งการรายงานผลการบริหารงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทุกหกเดือน เว้นแต่มีเรื่องสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทราบ เป็นกรณีพิเศษก็ให้สามารถรายงานได้โดยไม่ต้องครบหกเดือน

ข้อ ๑๐๒ ห้ามมิให้พรรค สมาชิก หรือผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ผู้นั้นหรือบุคคลอื่นได้รับแต่งตั้ง หรือสัญญาจะให้ได้แต่งตั้ง หรือเพราะเหตุที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๐๓ ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอบให้ หรือรับว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่พรรค สมาชิก หรือผู้ใดซึ่งจงใจให้ตนหรือบุคคลอื่นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๐๔ เมื่อมีกรณีสมาชิกหรือผู้ใดกระทำความผิดตามข้อ ๙๓ ข้อ ๑๐๒ หรือข้อ ๑๐๓ ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งสมาชิกจำนวนห้าคน เป็นคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันแต่งตั้ง แล้วเสนอหัวหน้าพรรคเพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณา หากคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดจริงให้ดำเนินการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่ที่เกิดเหตุว่ามีการกระทำความผิดเพื่อดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม

การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ให้ระบุผู้เป็นประธานคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการไว้ด้วย

หมวด ๑๖

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๐๕ ให้มีคณะกรรมการประสานงานสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งจำนวนทั้งหมดไม่เกินสิบเก้าคน

คณะกรรมการประสานงานสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจในการประสานงาน ให้คำปรึกษาหรือให้คำแนะนำและติดตามการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นแล้วรายงานคณะกรรมการบริหารพรรคทราบ

ข้อ ๑๐๖ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจพิจารณารับรองสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่เป็นสมาชิก แต่มิได้ลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคให้มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ลงสมัครในนามพรรค

หมวด ๑๗

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและสภาท้องถิ่น

ข้อ ๑๐๗ ภายหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ก่อนวันเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรก

ข้อ ๑๐๘ การเสนอหรือรับรองญัตติหรือเรื่องใด ๆ ที่ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย หรือนโยบายของพรรค ตลอดจนการอภิปรายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาให้เป็นไปตามข้อตกลงที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคได้วางไว้

การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เสนอผ่านคณะกรรมการกฎหมายพรรคก่อน และคณะกรรมการกฎหมายพรรคจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันได้รับร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๐๙ ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคอาจออกระเบียบว่าด้วยการประชุม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคก็ได้

ข้อ ๑๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้นำความในข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๑ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานหรือนำนโยบายแนวทางของพรรคไปปฏิบัติ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรค ให้สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง ประชุมร่วมกันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อสรุปผลงานในรอบปีที่ผ่านมา และนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคให้นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๑๑๒ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรี และผู้บริหารท้องถิ่นแสดงลักษณะ และประเภท ของการประกอบธุรกิจ และที่มาของรายได้ของตนเอง ภรรยาและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อหัวหน้าพรรค และเปิดเผยไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ของพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด ๑๘

มาตรฐานทางจริยธรรมและวินัยของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์

ข้อ ๑๑๓ นอกเหนือไปจากการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายและข้อบังคับพรรคตามหมวด ๗ ว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกแล้ว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติตามวินัย ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตอย่างเคร่งครัด
- (๒) ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่น
- (๓) ไม่ยินยอม รู้เห็นเป็นใจ หรือสั่งการให้ผู้อื่นแสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ โดยมิชอบ
- (๔) ห้ามรับเงินหรือประโยชน์อันมิชอบจากผู้ใด
- (๕) ห้ามดำเนินการใดอันอาจจะนำความเสื่อมเสียมาสู่พรรค

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจออกระเบียบกำหนดแนวปฏิบัติเพิ่มเติมตามหลักธรรมาภิบาลได้

หมวด ๑๙

คณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรค

ข้อ ๑๑๔ ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคคณะหนึ่ง โดยในคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวให้กำหนดหน้าที่ และอำนาจระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งหรือเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร

เมื่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคได้ดำเนินการเรื่องที่ได้รับมอบหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคเห็นสมควรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๑๕ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมอบหมายให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคพิจารณานโยบายของพรรคที่จะใช้ในการประกาศโฆษณาในเบื้องต้นก็ได้ ทั้งนี้ การเสนอนโยบายดังกล่าวให้เปิดโอกาสให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดมีความเห็น หรือมีข้อเสนอแนะได้ด้วยตามความเหมาะสม และในกรณีนโยบายใดที่ต้องใช้จ่ายเงิน การประกาศโฆษณานโยบายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) วงเงินที่ต้องใช้และที่มาของเงินที่จะใช้ในการดำเนินการ
- (๒) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย
- (๓) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย

ทั้งนี้ อำนาจในการกำหนดนโยบายที่ใช้ในการประกาศโฆษณาเป็นของคณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด ๒๐

คณะกรรมการกฎหมายพรรค

ข้อ ๑๑๖ ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการกฎหมายพรรคคณะหนึ่ง โดยในคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวให้กำหนดหน้าที่และอำนาจระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หรือเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร

หมวด ๒๑

การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๑๑๗ ให้คณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัดมีหน้าที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๒) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางในการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๔) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคี ประองดอง รู้จักยอมรับความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างโดยสุจริต และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๕) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน

หมวด ๒๒

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๑๑๘ การกล่าวหาสมาชิกคนหนึ่งคนใดว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำที่ผิดข้อบังคับพรรค หรือมติพรรค หรือกระทำการอันควรแก่การลงโทษ ให้กรรมการบริหารพรรคคนหนึ่งคนใด หรือสมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรค

ข้อ ๑๑๙ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาของกรรมการบริหารพรรคหรือสมาชิกว่าสมาชิกกระทำความผิดตามข้อ ๑๑๘ หัวหน้าพรรคอาจทำการสอบสวนด้วยตนเอง หรือแต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่าสามคนดำเนินการสอบสวนก็ได้ และเมื่อสอบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีมูล หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งระงับข้อกล่าวหาขึ้นได้

ในกรณีที่มีการสอบสวน ผู้สอบสวนต้องให้โอกาสแก่สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหา

ข้อ ๑๒๐ เมื่อมีการสอบสวนแล้วให้ผู้ได้รับมอบหมายเสนอรายงานการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานต่อหัวหน้าพรรคภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สอบสวนเสร็จสิ้น และให้หัวหน้าพรรคมีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับผลการสอบสวน ทั้งนี้ คำสั่งของหัวหน้าพรรคให้เป็นอันที่สุด

ข้อ ๑๒๑ เมื่อการพิจารณาลิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๑๙ ดำเนินการสอบสวนต่อไป หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการคณะใหม่เพื่อสอบสวนก็ได้

(๒) ยกข้อกล่าวหา

(๓) ตาหนีสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

(๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาและห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหกเดือน และถ้ายังปฏิบัติในครั้งต่อไปก็ให้เสนอคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติลงโทษอย่างหนึ่งอย่างใด

ข้อ ๑๒๒ การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาให้พ้นจากสมาชิกภาพ เป็นอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารพรรคและจะกระทำได้อีกเมื่อปรากฏว่าสมาชิกผู้นั้นกระทำ หรือละเว้น การกระทำที่ผิดข้อบังคับพรรค หรือมติพรรค อันทำให้พรรคเสียหายอย่างร้ายแรง หรือทำให้เกิดการแตกแยกสามัคคีภายในพรรค

มติของคณะกรรมการบริหารพรรคในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่งที่มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ จะต้องมียกคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม การวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรค ให้เป็นอันสิ้นสุด

กรณีที่สมาชิกผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรคแล้ว เห็นว่ามีความผิดจริงสมควรลงโทษให้พ้นจากสมาชิกภาพ ให้เสนอที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงมติ และมติดังกล่าว ต้องมียกคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

หมวด ๒๓

การบริหารการเงิน ทรัพย์สิน รายได้ การบริจาค การใช้จ่ายและการจัดทำบัญชี

ข้อ ๑๒๓ การบริหารการเงิน ทรัพย์สิน รายได้ การบริจาค เงินบำรุง การใช้จ่ายและการจัดทำบัญชี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายอื่น ประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง ข้อบังคับพรรค และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๑๒๔ เงินค่าบำรุงพรรค นอกจากค่าบำรุงพรรคตามข้อ ๑๕ แล้วผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรค หรือสมาชิกอาจจ่ายเงินค่าบำรุงพรรคเป็นรายเดือน รายหกเดือน รายปี หรือระยะเวลาอื่นตามความประสงค์ของสมาชิก หรือตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๒๕ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิกผู้ได้รับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยผู้บริจาคประสงค์จะบริจาคให้เพื่อประโยชน์ ในการดำเนินกิจกรรมของพรรค ต้องแจ้งให้พรรคทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันได้รับบริจาค และให้พรรค ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเป็นหนังสือให้แก่ผู้บริจาค เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๑๒๖ ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงิน ของสาขาพรรค หรือที่ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย แล้วแต่กรณี เพื่อประโยชน์ของพรรค

ข้อ ๑๒๗ เงินและทรัพย์สินของพรรคต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ของพรรคหรือใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรรคและสมาชิก รวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคด้วย

พรรคต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของพรรค ไม่ว่าในรูปแบบใด ให้สมาชิกและประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๑๒๘ ในกรณีที่พรรค ผู้บริหารพรรค หรือบุคคลใดให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะให้เป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว ถ้าการให้ หรือรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นได้นั้นไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๔๓ หรือมาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้พรรค ผู้บริหารพรรค หรือบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบถึงการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นได้นั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และให้ประกาศให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปด้วย

ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด จากบุคคลใดโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เว้นแต่เงินที่ได้มีการแจ้งไว้ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒๙ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคที่จะต้องตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงิน หรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๖ และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๒๔

การควมบรมพรคหรือการยุบพรค

ข้อ ๑๓๐ การรวมพรคกับพรคอื่นให้กระทำไ้ภายใ้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คงใช้ชื่อ “พรคประชาธิปไตย” ต่อไป

(๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรค และที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๑๓๑ การยุบเลิกพรคจะกระทำไ้ภายใ้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรคด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

(๒) ให้ทรัพย์สินของพรค สาขาพรค และตัวแทนพรคประจำจังหวัดเป็นของมูลนิธิควม อภัยวงศ์

หมวด ๒๕

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรคและนโยบายของพรค

ข้อ ๑๓๒ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรคและนโยบายของพรคจะทำได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรค และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๑๓๓ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรคหรือนโยบายของพรคให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ญัตติเสนอจากคณะกรรมการบริหารพรค หรือคณะกรรมการสาขาพรค จำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสาขาพรคทั้งหมด และกรรมการบริหารพรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมด ให้การรับรองหรือตัวแทนพรคประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนเขตเลือกตั้งที่มีตัวแทนพรคการเมืองประจำจังหวัด และกรรมการบริหารพรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมด ให้การรับรอง

(๒) ที่ประชุมใหญ่ให้ความเห็นชอบโดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่เท่าที่มีอยู่และอยู่ในที่ประชุม

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่แล้วให้หัวหน้าพรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนพรคการเมืองทราบ เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

หมวด ๒๖

หมวดเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๓๔ หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความหรือการงดเว้นการใช้ข้อบังคับพรรคข้อหนึ่งข้อใด หรือหลายข้อ หรือข้อความใดข้อความหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรค หรือที่ประชุมใหญ่ แล้วแต่กรณี มติให้ยกเว้นการใช้ข้อบังคับพรรคต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม หรือขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม แล้วแต่กรณี

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓๕ ให้สาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่ ข้อบังคับพรรคนี้นำมาใช้บังคับยังคงเป็นสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้นต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจกำหนดเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้นก็ได้

ข้อ ๑๓๖ ข้อบังคับพรรคและบรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับพรรค ให้ยังคงปฏิบัติต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ และหรือไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่มีการแก้ไขในภายหลัง

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

แสวง บุญมี

เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมือง